

‘ICT is de rode draad’

Hoe vergelijkt Nederland zich wat productiviteit en ICT betreft met andere landen?

‘Nederland onderscheidt zich ongunstig van andere landen: het effect van ICT op de productiviteit is elders beter te zien dan bij ons. Overigens verandert er gedurende de tijd weinig aan die situatie. Dus voor zover we een probleem hebben, hebben we het al vrij lang. Het is niet voor niets dat ICTRegie is gecreëerd. Met steun van ICTRegie moeten we kijken hoe we ICT maximaal kunnen benutten. Nederland is een wonderlijk land: we kijken heel dubbelzinnig aan tegen alles wat met technologie te maken heeft. Enerzijds zijn we als consument bereid te experimenteren met allerlei producten die we aan de technologie te danken hebben, anderzijds hebben we weinig affiniteit met het proces dat tot die producten leidt. Misschien wreekt zich dat in de ICT ook wel een beetje.’

Welke rol speelt ICT volgens u in de Nederlandse economie en in innovatie?

‘In het eerste Innovatieplatform, waar ik ook lid van was, hebben we vrij fundamenteel die discussie gevoerd. We hebben ICT niet als sleutelgebied benoemd zoals water en bloemen, omdat het een belangrijke component is van alle mogelijke innovaties in ons land. Het is de rode draad die overal doorheen loopt, en zo moet je het dus ook bevorderen en ondersteunen. Er liggen kansen op alle mogelijke terreinen, van vergrijzing tot mobiliteit tot milieu. Ook de overheid kan nog belangrijke stappen zetten om de eigen kwaliteit te verhogen met behulp van informatietechnologie. Ik denk bijvoorbeeld aan de het elektronisch uitwisselen van informatie tussen overheid en ondernemingen. Daar valt nog veel te winnen. Ik zie dus kansen met ICT over de volle breedte van de economie en ik ben optimistisch over de haalbaarheid. Tegelijkertijd maak ik me zorgen over de basis die aanwezig moet zijn om die kansen te benutten. Wanneer we met overtuigende voorstellen vanuit de technologie komen, lijkt me de acceptatiekans groot, juist omdat we in Nederland zo gevoelig zijn voor nieuwe technologie. Maar de route erheen is hier en daar moeilijk begaanbaar.’

Misschien steken we op ICT-gebied te weinig geld in R&D?

‘In de eerder genoemde bijeenkomst met economen hebben we geprobeerd te achterhalen of geld een probleem is, maar het is niet als hét probleem boven tafel gekomen. Het zou interessant zijn om onze investeringscijfers eens met andere landen te vergelijken. Ik denk dat er ook met educatie een hoop te verbeteren valt. In het bedrijfsleven is nog een grote groep senior managers die om begrijpelijke redenen niet up-to-date is op het gebied van technologie, en daardoor geen goed zicht heeft op succesvolle toepassingen. Die groep zou je moeten adresseren om hen te laten delen in wat er te koop is. Het is ook wezenlijk om studenten en leerlingen vertrouwd te maken met ICT, niet alleen door ze te laten leren óver ICT, maar het leren ook te ondersteunen met ICT. Wanneer mensen op alle niveaus vertrouwd zijn met informatietechnologie, krijgt het veel meer kans om goed ingezet te worden.’

Elk project is een vierjarig onderzoek, dat wordt uitgevoerd door een aio op een Nederlandse en een doctoraatsbursaal op een Vlaamse kennisinstelling. Het bestuur van het IBBT en de directie van ICTRegie heeft op voordracht van een Nederlands-Vlaamse jury uit de ontvangen twaalf voorstellen de volgende vier projecten gehonoreerd:

BeeldCanon: videobeelden categoriseren van Atomium tot Zaanse Schans. Dit project richt zich op het toegankelijk maken van beeldmateriaal in de videoarchieven van de Nederlandse Stichting Beeld en Geluid en de Vlaamse VRT, bijvoorbeeld in een toepassing waarbij een toerist op een bepaalde plek beelden van historische gebeurtenissen op die locatie via zijn mobiel opvraagt.

AiB-Archieven in Beweging: de ontsluiting van digitale audiovisuele collecties bij Vlaamse en Nederlandse omroepen vanuit gebruikersperspectief.

Het onderzoek zal zich richten op verschillende gebruikers, zoals onderwijs, overheid en burgers, en zal hun drempels en drijfveren onderzoeken. Doel is het ontwerpen van conceptdiensten, die omroepen kunnen aanbieden.

BATS: Topic and Speaker Tracking in Broadcast Archives, informatie extractie uit Nederlandse tekst en spraak.

Het gaat hier om detectie van fragmenten in multimediatekstbestanden, bijvoorbeeld uit interviews die over een bepaald onderwerp handelen via spraakherkenning, ongeacht plaats en tijd van opname, dus zowel oud-Nederlands als regionale verschillen in uitspraak worden herkend.

DaVinci: Digitale Archivering en Verborgen Informatie voor Controle van Intellectuele eigendomsrechten.

Als onderzoeksgebied is gekozen voor watermerken, perceptueel onwaarneembaar toevoegingen aan digitale bestanden, waarmee bijvoorbeeld authenticiteit kan worden aangetoond. Deze technieken brengen veel juridische vragen met zich mee.

Voor dit viertal projecten geldt dat de expertisegebieden bij de Nederlandse en Vlaamse kennisinstellingen elkaar uitstekend aanvullen. Naast ICTRegie en het IBBT dragen ook de ministeries van EZ en OCW bij aan dit programma.